

Judecătoria Centru, mun. Chişinău
Judecător: I. Ţurcan
Curtea de Apel Chişinău
Judecători: M. Guzun, N. Simciuc şi I. Cotruţă

D E C I Z I E

8 noiembrie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit
al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţă:

Preşedintele completului, judecător	Iuliana Oprea
judecători	Galina Stratulat, Ion Druţă, Dumitru Mardari şi Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Zlatin Eduard împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării vechimii în muncă, cu includerea avantajelor salariale şi a indemnizaţiei de concediere cu achitarea diferenţei,

împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 23 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Zlatin Eduard, fiind menţinută hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 22 aprilie 2016,

a c o n s t a t a t :

La 12 ianuarie 2016, avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării vechimii în muncă, cu includerea avantajelor salariale şi a indemnizaţiei de concediere cu achitarea diferenţei.

În motivarea pretenţiilor a indicat că reclamantul Eduard Zlatin a fost angajat în organele afacerilor interne al MAI, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI. În perioada de timp din 7 februarie 1995, pînă la 28 septembrie 2007, a activat în cadrul Izolatorului de Detenţie Provizorie, fiind eliberat din cadrul organelor afacerilor interne al Ministerului Afacerilor Interne al RM la 28 septembrie 2007.

Activînd în cadrul unei instituţii de tip penitenciar, l-a eliberarea din serviciu nu au fost luate în considerare actele normative care să-i apere drepturile sale la recalcularea eficientă a vechimii în muncă, fapt ce a influenţat cuantumul achitării pensiei, deoarece nu au fost aplicate corespunzător reglementările stabilite de legiuitor

în acest sens, motiv din care la 3 noiembrie 2015 a înaintat cerere prealabilă către Ministerul Afacerilor Interne al RM, solicitând să-i comunice care este vechimea sa în muncă în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și subdiviziunile acestuia, recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, eliberarea copiilor privind calcularea vechimii în muncă din dosarul personal precum și comunicării perioadei de timp de muncă și serviciu efectuată în cadrul Izolatorului de detenție preventivă, reieșind din faptul că aceasta era supusă riscului vieții și sănătății fiind în contact direct cu persoanele reținute, arestate.

La 14 decembrie 2015, prin intermediul Poștei Moldovei a primit setul de acte solicitat prin cererea prealabilă, însă, pîrîtul a lăsat fără examinare solicitarea cu privire la recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, invocând faptul omiterii termenului de prescripție.

Reclamantul a mai specificat că prin ordinul Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău nr. 118 ef. din 28 septembrie 2007, a demisionat din cadrul organelor afacerilor interne cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne, începând cu luna noiembrie 2007, fiindu-i calculată vechimea în muncă de 20 ani, 1 lună și 25 zile.

Consideră Zlatin Eduard că pârâtul, urma să-i calculeze vechimea în muncă cu avantaje, calculând 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului Serviciului Escortă și Pază pentru perioada de activitate precum și în cadrul Izolatorului pentru perioada din 8 septembrie 1989, pînă la 7 februarie 1995 și în Izolatorul de detenție preventivă din 7 februarie 1995, pînă la 28 septembrie 2007, din considerentul că pe perioada efectuării serviciului în organele afacerilor interne și anume, în subdiviziunile menționate, reclamantul a fost supus riscului vieții și sănătății fiind în contact direct cu persoane reținute și contagioase.

Solicită Zlatin Eduard obligarea Ministerului Afacerilor Interne la efectuarea recalculării vechimii în muncă cu includerea avantajelor de două luni vechime pentru o lună în serviciu, pentru perioada activității în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău din 8 august 1989, pînă la 7 februarie 1995, precum și pentru perioada activității în Izolatorului de detenție Preventivă al CGP mun. Chișinău din 7 februarie 1995, pînă la 28 septembrie 2007, cu recalcularea indemnizației de concediere a pensiei și achitarea diferenței acesteia.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 aprilie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Zlatin Eduard împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării vechimii în muncă, cu includerea avantajelor salariale și a indemnizației de concediere cu achitarea diferenței, a fost respinsă ca fiind tardivă (f.d. 41, 44-47).

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a considerat că cererea de chemare în judecată a fost înaintată cu omiterea termenului de prescripție.

Manifestînd dezacord față de hotărîrea primei instanțe, la 25 aprilie 2016, avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard, a contestat-o cu apel, solicitînd casarea hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care pretențiile să fie admise.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, a fost respins apelul declarat de Zlatin Eduard, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 aprilie 2016 (f.d. 144, 145-149).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptînd o hotărîre întemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 12 iulie 2017, avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard, fiind împuternicit prin mandatul nr. 0871883 din 9 ianuarie 2016 (f.d. 3), a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri prin care pretențiile din cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat că atît instanța de apel, cît și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Instanța de recurs constată că la dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Chișinău, prin care la 21 iunie 2017 a fost expediată copia decizie instanței de apel în adresa părților (f.d. 150), însă la dosar nu sunt anexate înscrisuri care ar certifica data recepționării de către recurent a copie decizie recurate.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Prin urmare, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

La 2 august 2017 în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard, iar la 30 august 2017, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care intimatul Ministerul Afacerilor Interne al RM a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard, întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că la 12 ianuarie 2016, avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, prin care a solicitat obligarea Ministerului Afacerilor Interne să recalculeze vechimea în muncă cu includerea avantajelor de două luni vechime pentru o lună în serviciu, pentru perioada activității în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău din 8 august 1989, pînă la 7 februarie 1995, precum și pentru perioada activității în Izolatorul de detenție Preventivă al CGP mun. Chișinău din 7 februarie 1995, pînă la 28 septembrie 2007, cu recalcularea indemnizației de concediere a pensiei și achitarea diferenței acesteia.

Ulterior, prima instanță, judecînd cauza dată, prin hotărîrea din 22 aprilie 2016, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard.

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizînd situația de fapt din prezenta speță, în coraborate cu probele atașate la dosar, consideră oportun de a reitera prevederile art. 14 al legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, care statuează exhaustiv că persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiționarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior dacă legislația nu prevede altfel. Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) nu se extinde asupra actului administrativ cu caracter normativ.

Potrivit prevederilor art. 16 alin. (1) din legea sus citată - persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate, iar conform art. 17, alin. (1), lit. a) din aceeași lege - cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

De menționat că legiuitorul a stabilit un termen de 30 de zile de la data recepționării răspunsului la cererea prealabilă, pentru înaintarea cererii de chemare în judecată în sensul anulării actului administrativ prin care se pretinde că s-ar fi încălcat un drept al unei persoane.

Prin prisma normelor de drept citate, instanța de recurs reține argumentul recurentului precum că este eronată concluzia primei instanțe, meținută prin decizia instanței de apel, prin care a fost respinsă ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard.

Or, actele pricinii certifică faptul că răspunsul la cererea prealabilă a fost recepționat de către reprezentantul reclamantului-recurent Zlatin Eduard – avocatul Dorian Pîcălău la 14 decembrie 2015, fapt confirmat prin copia plicului poștal (f.d. 16), iar cererea de chemare în judecată a fost înaintată la 12 ianuarie 2016, în interiorul termenului de 30 de zile, stabilit de legiuitor în art. 17, alin. (1) al legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Totodată, de menționat, prima instanță a concluzionat că din actele pricinii se distinge cert faptul că reclamantul-recurent s-a eliberat din serviciu în anul 2007, iar cererea prealabilă a fost înaintată pîrîtului-intimat numai în anul 2015, și asupra acestei concluzii instanța de apel a omis să se expună.

Astfel, Colegiul punctează faptul că atât prima instanță, cât și instanța de apel, nu au cercetat sub toate aspectele probele anexate la dosar și eronat au aplicat prevederile legii stabilite în acest sens, în consecință adomțind o decizie neîntemeiată.

Colegiul precizează că circumstanțele relatate supra atrag încălcarea dreptului recurentului-reclamant la un proces echitabil, respectarea căruia este accentuată și în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată. Concomitent, conform art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele care se întemeiază concluziile ei privitor la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 373 CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte și cînd hotărîrea este atacată și de alți participanți la proces.

În sprijinul normelor naționale vin și reglementările Curții Europene pentru Drepturile Omului, jurisprudența căreia își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri de a beneficia de respectarea acestor norme, fiind piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

La rejudecarea cauzei, se va ține cont de criticile invocate în textul deciziei și se vor înlătura omisiunile admise, pentru asigurarea unei judecări corecte și legale a pretențiilor înaintate.

Din considerentele menționate, avînd în vedere faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard, a casa decizia instanței de apel, cu remiterea pricinii pentru rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Zlatin Eduard.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Zlatin Eduard împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării vechimii în muncă, cu includerea avantajelor salariale și a indemnizației de concediere cu achitarea diferenței, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Iuliana Oprea

judecători

Galina Stratulat

Ion Druță

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală